

Asia: VN/6450/2019

Esitys alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevan lainsäädännön uudistamisesta

I Keskeiset ehdotukset

- **Kommentteja ja näkemyksiä lakiuudistuksen keskeisistä ehdotuksista**

Kansalaisareena ry yhdessä tämän lausunnon allekirjoittaneiden jäsenjärjestöjensä kanssa lausuu esitykseen alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevan lainsäädännön uudistamisesta (VN/6450/2019-TEM-6) seuraavaa:

Lakiehdotuksessa on hyvää:

- laaja-alainen näkemys aluekehityksessä, joka huomioi väestön hyvinvoinnin, osallisuuden, moninaisuuden ja kestäväen kehityksen alueiden kehityksen osatekijöinä.
- Laaja-alainen tavoite väestön yhtäläisten toimintamahdollisuuksien kehittämistä ja mahdollisuudesta kuulua yhteisöihin
- Pyrkimys hallinnollisen taakan keventämiseen

Haasteet:

Nykyinen lakiehdotus heikentää pienten toimijoiden mahdollisuutta olla mukana alueiden kehittämisessä. Aiemman ohjelmakauden aikana käytössä olleiden tuen siirtojen avulla on kehitetty mm. kansalaistoimijalähtöistä toimintaa, joka on edistänyt osallisuutta ja hyvinvointia.

Tuen siirtomenettelyä esitetään uudessa lainsäädännössä poistettavaksi sen vähäisen käytön takia. Tämän lausunnon allekirjoittajina haluamme nostaa esille, että tukien siirtokäytännön poistaminen poistaisi samalla myös monien pienten ja paikallisten toimijoiden potentiaalin olla mukana luomassa hyvinvointia.

Alueilla on paljon pieniä toimijoita, joilla on merkittävä rooli alueen hyvinvoinnin ja elinvoiman kannalta: vapaaehtoisvoimin pidetään erilaisia kerhoja, toteutetaan tapahtumia ja tuetaan vertaisia. Järjestöillä on myös viranomaisten osaamista täydentävää asiantuntemusta, jota voidaan hyödyntää päätöksenteossa. Lisäksi järjestöt toimivat siltoina palveluiden ja kansalaisten välillä tavoittaen myös niitä, joita virallinen palvelujärjestelmä ei tavoita.

Kaikilla järjestöillä ei kuitenkaan ole riittävää osaamista tai muuta mahdollisuutta ottaa Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoihin liittyvän hankkeen hallinnollista taakkaa kantaakseen.

Järjestöissä toimivat vapaaehtoiset ja vertaiset ovat paikallinen voimavara. Tämä potentiaali olisi hyödynnettävä myös mahdollistamalla tulevan rakennerahastokauden osana tukien siirtämisen mahdollisuus pienille toimijoille.

Lisäksi on tärkeää, että hankkeiden rahoitustuki-%:n tulisi olla paremmin suhteessa toimijan omarahoitusmahdollisuuksiin, jotta kansalaisjärjestöjen mahdollisuudet rakennerahastohankkeiden toteuttamiseksi turvataan nykyistä paremmin.

Kansalaisareena ry, toiminnanjohtaja Elina Varjonen

sekä seuraavat sen jäsenjärjestöt:

A-Kiltojen Liitto ry, toiminnanjohtaja Yrmy Ikonen

Autismiliitto, toiminnanjohtaja Tarja Parviainen

ENTER ry -Ikäihmisten tietotekniikkayhdistys, vs. toiminnanjohtaja Tiina Etelämäki

Helsingin Polkupyöräilijät ry (HePo), puheenjohtaja Timo Hast

Hengityслиitto, toiminnanjohtaja Markku Hyttinen

Hämeen setlementti ry, toiminnanjohtaja Kati Liikonen

Jyränkölän setlementti ry, toimitusjohtaja Kari Hahli

Kaapatut Lapset ry, toiminnanjohtaja Tarja Räisänen

Kalliolan setlementti ry, toiminnanjohtaja Heidi Nygren

Kosti ry, toiminnanjohtaja Sirpa Nevasaari

Me itse ry, Maritta Ekmark

Mielentaide ry, puheenjohtaja Ari Kiviaho

Pohjoisen yhteisöjen tuki – Majakka ry, toiminnanjohtaja Tuula Huttunen-Koivumaa

Raittiuden Ystävät ry, puheenjohtaja Martti Vastamäki ja toiminnanjohtaja Marko Kailasmaa

Siskot ja Simot ry, toiminnanjohtaja Eero Väisänen

Suomalaiset kehitysjärjestöt, Fingo ry, Outi Hannula, johtaja, oppiminen ja innovaatiot

Suomen Kilpirauhasliitto ry, toiminnanjohtaja Asta Tirronen

Suomen kylät, puheenjohtaja Petri Rinne

Suomen latu, toiminnanjohtaja Eki Karlsson

Suomen vanhempainliitto, järjestötoiminnan asiantuntija Valtteri Tervala

Turun Kuuloyhdistys ry, puheenjohtaja Eija Isaksson

Warkauden seudun sosiaali- ja terveysjärjestöt ry, järjestösuunnittelija Heidi Hartikainen

II Lakiluonnos alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (Toimeenpanolaki)

- **Ovatko lain tarkoitus ja soveltamisalat selkeät? (1 ja 3 §)**

-

- **Ovatko alueiden kehittämisen tavoitteet selkeät ja kestävät pitkällä aikavälillä? (2 §)**

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 1

-

- **Ovatko viranomaisten vastuut ja roolit selkeästi määritelty?**

-

- **Saako 15 §:stä kokonaiskuvan maakuntien liittojen alueiden kehittämiseen liittyvistä tehtävistä?**

-

- **Onko maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) rooli, tehtävät ja päätöksenteko selkeästi määritelty? (17, 18 ja 19 §)**

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 2

-

- Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että luovutaan erityisohjelmista (osaamiskeskusohjelma (OSKE, vuosina 1994–2013), aluekeskusohjelma (AKO, v. 2001–2009) ja viimeisimpänä koheesio- ja kilpailukykyohjelma (KOKO, v. 2010–2013). Näkemyksiä ehdotuksesta tai ohjelmien tarpeesta jatkossa? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 30 §)

-

- Onko maakuntaohjelman asemasta säädetty riittävästi? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 34 §)

-

- Näkemyksiä ehdotuksesta luopua maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmasta? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 33 §)

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 3

-

- Ovatko eri viranomaistahot ja yhteistyöohjelmien hallinnointi määritelty selkeästi?

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 4

-

- Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että luovutaan äkillisten rakennemuutosalueiden nimeämisestä. Näkemyksiä luopua äkillisten rakennemuutosalueiden nimeämisestä? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 47 §:n 2 mom.)

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 5

-

III Lakiluonnos alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (Rahoituslaki)

- Ovatko lain tarkoitus ja soveltamisalat selkeät? (1 ja 2 §)

-

- Onko viranomaisten toimivalta määritelty selkeästi?

-

- Onko toimivallasta välittävänä toimielimenä säädetty riittävästi?

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 1

-

- Onko tukimenettelystä säädetty selkeästi ja riittävällä tasolla?

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 2

-

Kommentteja ja näkemyksiä lukuun 3

-

- Onko erillinen luku kansallisen vastinrahoituksen erityissäännöksistä tarpeellinen?

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 4

-

- Onko eri viranomaisten tarkastusoikeudet määritelty selkeästi?

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 5

-

Kommentteja ja näkemyksiä lukuun 6

-

IV Mitä muuta haluatte sanoa alueiden kehittämistä ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanoa ja hankkeiden rahoittamista koskevan lainsäädännön uudistamisesta?

Kommentit ja näkemykset

-

Varjonen Elina
Kansalaisareena